

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM FYUGP MIN SOC 2

2025

(May/June)

SOCIOLOGY

(Minor)

Paper : MIN SOC 2

(Sociology of India)

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. শুন্দ উত্তরটো বাছি উলিওৱা : **$1 \times 6 = 6$**

Choose the correct answer :

(a) কোনে প্রথমে 'বহুসমাজ' ধারণাটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

Who first used the term 'plural society'?

(i) জে. এচ. ফাৰ্নিভাল

J. S. Furnivall

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) জি. এচ. ঘূর্ণী
G. S. Ghurye

(a) *The Caste System in India* নামৰ গ্রন্থনৰ
লেখক হ'ল

The author of the book, *The Caste
System in India* is

(i) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(ii) হার্বার্ট রিজলি
Herbert Risley

(iii) ইবারতী কার্তে
Irawati Karve

(c) *Kinship Organization in India* নামৰ গ্রন্থনৰ
লেখক হ'ল

The author of the book, *Kinship
Organization in India* is

(i) ইবারতী কার্তে
Irawati Karve

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) আই. পি. দেশাই
I. P. Desai

(d) জাতি ব্যবস্থাৰ বৃত্তিযাত্মক তত্ত্বৰ প্ৰধান সমৰ্থক হ'ল
The main supporter of occupational
theory of caste system is

(i) নেচফিল্ড
Nesfield

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) হোকার্ট আৰু চেনার্ট
Hocart and Senart

(e) হিন্দু নাৰীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ আইন প্ৰণয়ন হৈছিল
The Hindu Women's Right to Property
Act was enacted in

(i) ১৯৩৭
1937

(ii) ১৯৪০
1940

(iii) ১৯৫০
1950

(4)

(f) ব্রাহ্ম সমাজ প্রতিষ্ঠা হৈছিল

The Brahma Samaj was established in

(i) ১৮২০

1820

(ii) ১৮২৮

1828

(iii) ১৮৪০

1840

2. তলত দিয়াসমূহ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চয় টোকা
লিখা : $4 \times 3 = 12$

Write short notes on any three of the
following :

(a) বহুসমাজ

Plural society

(b) ভারতীয় সমাজৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of Indian society

(c) জাতি ব্যবস্থা

Caste system

(d) পরিয়ালৰ কাৰ্য

Functions of family

(e) জনজাতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of tribe

(5)

3. তলৰ প্ৰশ্নসমূহ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা : $14 \times 3 = 42$

Answer any three of the following questions :

(a) “অনৈক্যৰ মাজত এক্য ভাৰতীয় সমাজৰ এক বৈশিষ্ট্য।”
আলোচনা কৰা। 14

“Unity in diversity is the characteristics
of Indian society.” Discuss.

(b) গ্ৰাম্য সমাজ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতীয় গ্ৰাম্য সমাজৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What do you mean by rural society?
Discuss the characteristics of Indian
rural society.

(c) আধুনিক যুগত ভাৰতীয় জাতি ব্যবস্থাত হোৱা পৰিৱৰ্তনৰ
কাৰকৰোৰ আলোচনা কৰা। 14

Discuss the factors of changes in
Indian caste system in modern period.

(d) সামাজিক শ্ৰেণীৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক শ্ৰেণীৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

Define social class. Discuss the
characteristics of social class.

(e) ভাৰতীয় জনজাতিসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক সমস্যাসমূহ
আলোচনা কৰা। 14

Discuss the socio-economic problems
of Indian tribes.

(6)

(f) সাম্প্রদায়িকতাবাদ বুলিলে কি বুজা? ভাবতবর্ষত
সাম্প্রদায়িকতাবাদৰ প্রধান কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

$$4+10=14$$

What do you mean by communalism?
Discuss the main causes of
communalism in India.

২০২৩ চনৰ পৰীক্ষাথীৰ বাবে অতিৰিক্ত ২০ নম্বৰ

Additional 20 marks for 2023 Batch

4. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

Answer any *two* of the following questions :

(a) গ্ৰাম্য সমাজ আৰু নগৰীয়া—সমাজৰ মাজত থকা
পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the differences between rural
society and urban society.

(b) স্বজন পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? স্বজন পদ্ধতিৰ সামাজিক
তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। 2+8=10

What do you mean by kinship system?
Discuss the social significance of
kinship system.

(c) যুটীয়া পৰিয়ালৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the characteristics of joint
family.

(7)

(d) ভাৰতত আঞ্চলিকতাবাদ উথানৰ প্ৰধান কাৰকসমূহ
আলোচনা কৰা। 10

Discuss the main factors of emergence
of regionalism in India.

★ ★ ★